

2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗУМІННЯ ПОНЯТЬ «ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА» ТА «БЕЗПЕКА ІНФОРМАЦІЇ». URL: https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/st14_AA_Osoblivosti-rozuminnya-IB_BI.pdf

3. Закони України [zakon.rada.gov.ua]: Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-XII.

*Яворський І.,
аспірант, Західноукраїнський національний університет*
*Красовська А.,
студентка 3-го курсу юридичного факультету,
Західноукраїнський національний університет*

АНАЛІЗ РОЗМІРУ КОМПЕНСАЦІЇ В СИСТЕМІ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ: НАЦІОНАЛЬНІ ТА ІНОЗЕМНІ ПРАКТИКИ

Отримання компенсації за порушення авторських прав в системі захисту авторських прав може відрізнитися залежно від національного законодавства та практики. Національні закони можуть встановлювати різні механізми визначення розміру компенсації, а також фактори, які враховуються при її визначенні.

В багатьох країнах, в тому числі і в Україні, розмір компенсації може бути визначений на основі різних критеріїв, таких як:

Величина збитків, заподіяних порушенням авторських прав.

Прибуток, отриманий порушником в результаті незаконного використання авторського твору.

Ринкова вартість використання авторського твору.

Ступінь невідповідності використання авторського твору умовам ліцензії чи договору.

У деяких країнах, зокрема в США, компенсація може бути визначена шляхом відшкодування фактичних збитків або штрафів, а також шляхом встановлення штрафних виплат, які можуть бути значно вищими за фактичний збиток.

Національна практика також може передбачати можливість накладення штрафів на порушників авторських прав, які можуть бути окремою формою компенсації та відсторонення від подальшого порушення.

Іноземні практики можуть також включати механізми міжнародного врегулювання захисту авторських прав через міжнародні угоди та домовленості, такі як Бернська конвенція, TRIPS, та інші.

Варто зазначити, що Директива 2004/48/ЄС (як і Угода про асоціацію) виділяє лише мінімальні стандарти захисту прав інтелектуальної власності і не забороняє забезпечувати більш високий рівень охорони (рішення CJEU по справі C-481/14). Право країнам на більш високий рівень охорони надається також відповідно до ст. 19 Бернської конвенції та ст. 1 Угоди ТРІПС. Так само можна зробити висновок, що положення цих міжнародних договорів прямо не забороняють використовувати «штрафну» компенсацію (фіксованого діапазону сум) у національному законодавстві. Однак в будь-якому випадку відповідно до ч. 2. ст. 3 Директиви 2004/48/ЄС (ч. 2 ст. 230 Угоди про асоціацію) компенсація, як і будь-який інший спосіб захисту авторських прав, «має бути ефективною, співмірною і стримувальною та має застосовуватись таким чином, щоб уникнути створення перешкод законній торгівлі та забезпечити захист від зловживань». Імовірно, цим і керувались розробники законопроєкту 5552-1, який було прийнято ВРУ 1.12.2022 і зараз передано на підпис голові Верховної Ради України, де застосовано такий підхід: «Стягнення компенсації (разового грошового стягнення), що визначається судом замість відшкодування збитків або

стягнення доходу на розсуд суб'єкта авторського права і (або) суб'єкта суміжних прав у розмірі від 2 до 200 прожиткових мінімумів для працездатних осіб або як фіксована подвоєна, а в разі умисного порушення – потроєна сума винагороди, яка була б сплачена за надання дозволу на використання об'єкта авторського права або об'єкта суміжних прав, з приводу якого виник спір; на вимогу осіб, передбачених у пунктах 2-5 частини першої цієї статті – як фіксована подвоєна, а в разі умисного порушення – потроєна сума винагороди, яка була б сплачена за надання дозволу на використання відповідного об'єкта, з приводу якого виник спір».

Як було визначено раніше, в США суд має право ухвалити рішення про виплату компенсації у розмірі мінімально 200 доларів США. Рівень життя та рівень доходів громадян в Україні та США порівнювати, на жаль, недоцільно. Однак законопроект 5552-1 первісно був розроблений в 2021 році, коли курс долара США до гривні становив близько 27 гривень (тобто 200 доларів = 5200 гривень), а прожитковий мінімум становив 2270 гривні (2 прожиткові мінімуми = 4540). Тобто розробники законопроекту під час визначення мінімального розміру компенсації, вірогідно, користувались саме прив'язкою до практики США з одного боку, а з іншого — намагалися знайти баланс і не порушити запобіжники, встановлені в ч. 2 ст. 230 Угоди про асоціацію.

Таким чином, ми вважаємо, що новий комплексний підхід до розуміння та застосування компенсації за порушення авторського права (та суміжних прав) у Законі «Про авторське право і суміжні права» повністю відповідає європейським стандартам і сприятиме покращенню рівня захисту авторського і суміжних прав, з одного боку надаючи суб'єктам право обрати форму компенсації, що підлягатиме застосуванню, а з іншого — встановлюючи низку запобіжників проти зловживань.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність: Підручник / В. Д. Базилевич. - К. : Знання, 2006. - 431 с.
2. Жилінкова О. В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та закордоном: монографія /О. В. Жилінкова. - К.: Юрінком Інтер,2015.
3. Юскаєв В. Б. Інтелектуальна власність: навчальний посібник у двох частинах / В. Б. Юскаєв. - Суми : Видавництво СумДУ, 2010.
4. Коссак В. М., Якубівський І. Є. Право інтелектуальної власності: Підручник / В. М. Коссак, І. Є. Якубівський. - К. : Істина.

Глова В.,

аспірант, Західноукраїнський національний університет

Мадяра К.,

студентка 3-го курсу

юридичного факультету,

Західноукраїнський національний університет

АНАЛІЗ ОФШОРНИХ СХЕМ ТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Сьогодні проблема тіньових офшорних операцій набула досить вагомого значення в Україні через те, що туди без вороття вивозять капітали не тільки бізнесу, а й влади. План діяльності щодо детінізації офшорних операцій має бути самостійним шляхом економічного розвитку України.

На цей час Україна займає 16-те місце у світі за масштабами тіньових операцій з капіталом. Причиною такої проблеми є низька якість атмосфери для ведення бізнесу. Відповідно до розрахунків Міністерства